



بسم الله الرحمن الرحيم

دیروز عرض کردیم که اگر از مغمی علیه روزه اش فوت شود قضا ندارد اعم از اینکه قبل از اغماء نیت کند و بعد در أثناء روز بیهوشی حاصل شود یا اینکه اصلاً نیت نکرده و چند روز بیهوش بوده باشد، روایات مربوط به این بحث را نیز دیروز خواندیم.

خوب و اما جمله؛ سواء ذی الصوم قبل الإغماء أم لا، که در کلام صاحب عروة آمده نظر دارد به کلام شیخ مفید و شیخ طوسی و سید مرتضی چرا که این سه بزرگوار فرموده اند اگر نیت صوم کرده و بعد اغماء حاصل شده قضا ندارد و إلا اگر نیت نکرده باید قضا کند، در واقع اینها اغماء را مثل نوم حساب کرده اند زیرا در نوم اگر سبق نیت باشد قضا ندارد لذا اینها حکم اغماء و نوم را یکی حساب کرده اند.

عرض کردیم که در مورد حکم نوم شکی نیست ولی در مورد اغماء روایاتی داریم که اطلاق دارند و دلالت دارند بر اینکه اگر اغماء باعث شود روزه از کسی فوت شود قضا ندارد سواء سبق منه النية للصوم أم لم یسبق که نظر ما نیز همین است.

عرض کردیم که اخبار مربوط به این بحث در باب ۲۴ از ابواب من یصح منه الصوم قرار دارند، دیروز اخبار ۱ و ۲ و ۳ و ۶ از این باب را خواندیم که این اخبار دلالت داشتند بر اینکه بر مغمی علیه واجب نیست که روزه و نمازش را قضا کند زیرا در اغماء اختیار دست انسان نیست بلکه غلب الله علیه می باشد ولی خواب اینطور نیست زیرا در خواب اختیار دست خود انسان است و با مقداری تکان دادن و صدا زدن انسان از خواب بیدار می شود.

خوب و اما خبر ۴ و ۵ از این باب ۲۴ را نخواندیم که امروز می خوانیم، خبر ۴ این خبر است: «و عنه، عن غیر واحد، عن منصور بن حازم، عن أبي عبدالله (ع) أنه سأله عن المغمی علیه شهراً أو أربعین لیلة؟ فقال: إن شئت أخبرتک بما أمر به نفسی وولدی أن تقضی کل ما فاتک

« . در سند خبر گفته شده عن غیر واحد لذا خبر مرسل به ابهام واسطه می باشد و اما از این خبر شاعبه استحباب می آید زیرا یک حکم عمومی باید با صراحت بیان شود پس حالا که اینطور نیست معلوم می شود که این حکم مخصوص به خودشان بوده است این خبر علاوه بر ضعف سند و مرسل بودن دارای شاعبه استحباب نیز می باشد بنابراین نمی تواند در مقابل آن چهار خبری که دیروز خواندیم قرار گیرد و با آنها معارضه کند.

و اما خبر ۵ از این باب ۲۴ این خبر است: «و بإسناده عن حفص بن البختری، عن أبي عبدالله (ع) قال: يقضی المغمی علیه ما فاتته». حفص بن بختری از طبقه ۵ است و خوب می باشد اما طریق شیخ به او ضعیف می باشد پس این خبر نیز سنداً ضعیف است بنابراین دو خبر ۴ و ۵ که امروز خواندیم هر دو ضعیف می باشند ولی آن ۴ خبری که دیروز خواندیم یعنی اخبار ۱ و ۲ و ۳ و ۶ از همین باب ۲۴ همگی صحیح السند بودند، بعلاوه این دو خبر معرض عنه اصحاب می باشند ولی آن ۴ خبر مأموره اصحاب هستند بنابراین با توجه به اطلاق به این اخبار نتیجه این می شود که بر مغمی علیه قضا واجب نمی باشد سواء سبق منه النية للصوم أم لم تسبق. بقیه بحث بماند برای جلسه بعد....

و الحمد لله رب العالمین اولاً و آخراً و صلی الله علی

محمد و آله الطاهیرین